

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak – post 75 varig lønnstilskudd

Norges Parkinsonforbund støtter klargjøringen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet i forslaget når det fremføres at *«varig lønnstilskudd skal bidra til at personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne kan skaffe seg eller beholde ordinært arbeid og bidra til å motvirke overgang til uføretrygd. Økt bruk av varig lønnstilskudd vil derfor også kunne gi en reduksjon i ytelser over trygdebudsjettet»*.

Vi vil samtidig understreke overfor komiteen at mange personer med en progredierende sykdom som parkinson i arbeidsfør alder og med vesentlig restarbeidsevne og med en støttende arbeidsgiver, ønsker å bidra i samfunnet med sin arbeidskapasitet.

Men de risikerer i dag å bli skjøvet ut av arbeidslivet fordi ordningen med varig lønnstilskudd praktiseres ulikt og uforutsigbart.

Medlemmer, pårørende og arbeidsgivere har opplevd utfordringer knyttet til blant annet informasjon, veiledning, kunnskap, uforutsigbarhet, skønnsvurdering og geografiske forskjeller i saksbehandling og oppfølging av varig lønnstilskudd. Noen får beskjed om sykmelding og uføretrygd, andre får tilbud om midlertidig lønnstilskudd.

Nav sin praktisering av varig lønnstilskudd kan i realiteten føre yngre personer med parkinson over på uføretrygd, i stedet for arbeid.

Vi registrerer også at departementet i budsjettforslaget trekker fram at «for å gjøre det enklere å ta i bruk varig lønnstilskudd og legge til rette for bedre forvaltning av tiltaket, ble varig lønnstilskudd overført til ny budsjettpost i 2026».

I dag er det omkring 3 800 personer over hele landet som går på varig lønnstilskudd. Men mange personer med parkinson opplever i sin kontakt med Nav, at det derimot i praksis ikke har blitt enklere å ta i bruk varig lønnstilskudd.

Norges Parkinsonforbund mener varig lønnstilskudd er blant de mest treffsikre virkemidlene for personer med kronisk sykdom i arbeidslivet. Ordningen anerkjenner at arbeidsevne ikke er 100 prosent.

En evaluering av ordningen fra Proba samfunnsanalyse i 2024, viser blant annet:

Betydelige geografiske forskjeller i praktisering, variasjoner i hvordan ordningen brukes, at ordningen ofte tas i bruk senere enn ønskelig, at varig lønnstilskudd fremstår som

samfunnsøkonomisk lønnsomt, og at det forekommer en form for rasjonering av ordningen.

Norges Parkinsonforbund mener at personer med kroniske sykdommer må sikres en reell vurdering av varig lønnstilskudd før de faller ut av arbeidslivet.

Finansiering

Norges Parkinsonforbund mener det er positivt at tiltaket har fått egen budsjettpost, hvor det foreslås en økning i rammebevilgningen med omkring 40 millioner kroner.

Men vi ber komiteen merke seg teksten i budsjettforslaget om «Økt bruk av varig lønnstilskudd vil derfor også kunne gi en reduksjon i ytelser over trygdebudsjettet».

Norges Parkinsonforbund ber komiteen se på om den foreslåtte økningen i rammebevilgningen, er i samsvar med intensjonen om *økt bruk av varig lønnstilskudd*.

Utfordringen for personer med kronisk sykdom som er i arbeidslivet, og hvor varig lønnstilskudd ville vært et målrettet og samfunnsøkonomisk tiltak for å unngå uføretrygd, er at tiltaket finansieres gjennom hvert Nav kontors tiltaksbudsjetter.

Vi mener dagens organisering og finansiering av varig lønnstilskudd påvirker bruken av ordningen, og at finansieringsmodellen bidrar til geografiske forskjeller.

Norges Parkinsonforbund foreslår overfor komiteen:

Finansieringen av varig lønnstilskudd for personer som allerede er i arbeid, finansieres gjennom en sentral finansieringsmodell i Nav.

Finansieringen av varig lønnstilskudd til grupper som søker seg inn i arbeidslivet, finansieres slik som i dag, gjennom de lokale Nav-kontor sine tiltaksbudsjetter.

En slik modell med en treffsikker finansiering og styrket bruk av varig lønnstilskudd, vil kunne bidra til at flere personer med kronisk sykdom med restarbeidsevne, kan stå lenger i arbeid og ikke måtte gå over på uføretrygd.

Kap. 352 Nedsatt funksjonsevne

Post 70 Deltakelse for personer med funksjonsnedsettelse

Styrking av tilskuddsordningene.

Tilskuddsordningen for Funksjonshemmedes organisasjoner er hovedkilden til driftsmidler for mange organisasjoner, inkludert Norges Parkinsonforbund. I 2025 fikk Norges Parkinsonforbund omkring 3,5 millioner i driftstilskudd fra denne potten, mens våre totale utgifter var på 23,4 millioner. Frivillige organisasjoner bruker mye tid på å skaffe inntekter til å dekke kostnadene for jobben vi gjør for å styrke personer med funksjonsnedsettelse. Med økte driftsmidler kunne mer ressurser gått direkte til målgruppene.

Parkinsons sykdom er en kronisk nevrologisk sykdom som utvikler seg gjennom livet og som det ikke finnes en kur for. Den kjennetegnes av utfordringer knyttet til bevegelse, men kan også gi en rekke ikke-motoriske symptomer som for eksempel kognitive utfordringer, demens, fatigue og apati. Atypisk parkinsonisme er et samlebegrep på differensialdiagnoser som utvikler seg raskere, med andre symptomer og med et mer alvorlig sykdomsforløp.

Våre frivillige har, eller er pårørende til personer som har, en alvorlig sykdom med flere symptomer som påvirker funksjonsnivået og som forverrer seg over tid. Aktiviteter krever mye ressurser å organisere, og vi har behov for flere ansatte enn organisasjoner der frivillige kan organisere mye selv. Norges Parkinsonforbund ber om at potten til tilskuddsordningen for Funksjonshemmedes organisasjoner får en reell økning i statsbudsjettet, og ikke kun prisjusteres.

Norges Parkinsonforbund ber om at potten til tilskuddsordningene Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner og Tilskudd til ferie- og fritidstiltak for personer med funksjonsnedsettelse øker til 350 millioner kroner.

Vennlig hilsen

Norges Parkinsonforbund